

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

De Dietlibo, Monasterii Hvivs Sponheimensis X. Abbate: qui præfuit annis
X. & mensibus VI. & de variis gestis in his regionibus.

urn:nbn:de:0128-1-17336

lia amicorum venissent, nimis inconsulte & precipitanter contra Albertum impar viribus ad bellum processit, inter villam quæ dicitur Gilheim, & cœnobium monialium Rosenthal nuncupatum, ibi acriter olim pugnatum & multi ab utraque parte ceciderunt. Adolphus autem rex propria manu fortissime pugnavit, & cum iam sibi accedere victoria videretur, sui fugere cœperunt & ipse fuit occisus in eodem loco, & filius eius captus. Cecidit etiam in eodem bello dominus Otto de Ochsenstein primus Capitaneus in exercitu Ducis Alberti; similiter Comes de Eisenberg in exercitu regis Adolphi supremus signifer, & fortissimus miles fuit occisus. Comites quoque, milites & nobiles plures quam sexaginta notabiles in eodem loco ceciderunt. Corpus autem occisi regis Adolphi in præfato monasterio Rosenthal fuit sepultum, usque ad tempora Henrici regis de Lutzelberg qui ossa eius in sepulchris Regum in Ecclesia Spirensi tumulari præcepit. Sunt qui scribant, omnes illos qui contra Regem Adolphum conspirarunt, mala morte periisse. Ferunt enim ipsum Albertum regni usurpatorem à fratris filio interemptum: Comitem de Holloch occisum: Ottonem quoque de Ochsenstein (sicut diximus) in bello cecidisse; archiepiscopum Moguntinum super sellam sedentem inopinate mortuum; Comitem Geminipontis in aqua seu ripa Bliesse dicta submersum; Conradum Episcopum Argentinensem ante Friburgam à quodam rustico gladio extinctum: Comitem de Liningen insanum & phreneticum factum, ac simili mortis genere omnes pene de hoc mundo emigrasse. Albertus itaque victor euadens cum principibus suis ad civitatem Aquisensem proficiscitur, ac ibidem à Wichboldo archiepiscopo Coloniensi in regem Romanorum consecratur. Regnavit autem annos 10. uxorem habuit Helizabeth filiam Meinhardi comitis Carinthiæ, quæ peperit ei 5. filias & 6. filios: quorum ista sunt nomina. Primogenitus fuit Rudolphus rex Bohemiæ, qui obiit anno Domini MCCCXXX. Pragæ sepultus: Secundus fuit Fridericus Dux Austriæ, qui postea contra Ludovicum Bavarum Imperatorem fuit electus; de quo suo loco dicetur. Tertius fuit Lupoldus Dux Austriæ, Stiriæ & Carinthiæ, qui obiit anno Domini MCCCXXVI. sepultus in monasterio Konigsfeld. Quartus fuit Henricus Dux, qui obiit anno Domini MCCCXLIII. relicta uxore Helizabeth filia comitis de Virnenburg. Quintus fuit Albertus Dux qui fundavit monasterium in Gemino, à quo linea Maximiliani regis Romanorum descendit. Sextus fuit Otto Dux Austriæ, qui habuit uxorem filiam Ducis Bavaricæ nomine Helizabeth, & obiit anno Domini MCCCXLIV. Filiam autem primam nomine Agnes nupsit Andrea Regi Ungariæ, quo mortuo sine liberis iterum nupsit Duci Vratislaviæ. Secunda fuit Helizabeth, quæ nupsit Friderico Duci Lotharingiæ, & peperit ei Rudolphum, qui patri in Ducatu successit. Tertia fuit Anna, quæ nupsit Hermannò Brandeburgensi. Quarta fuit Catharina, desponsata Henrico Lutzelburgensi Romanorum regi septimo, quo ante nuptias mortuo, data fuit Ruperto regi Apuliæ Duci Calabriae, & obiit anno Domini MCCCXXIII. Quinta filia nomine Iutta, nupsit Vdalrico Comiti de Ottingen, & obiit anno Domini MCCCXXXIII.

Historicis temporibus civis Colonienses propter lites & contentiones, quas habuerant cum Sifrido Archiepiscopo Coloniensi, fuerunt in excommunicatione per annos VII. menses totidem & dies novem, ac interdicti, ita quod per totum illud tempus diuinorum celebratio apud eos fuit intermissa. Mortuo autem Sifrido archiepiscopo Wichboldus eius successor, homo senex & amator pacis, eos quamprimum potuit fecit absolui, & ad concordiam reuocavit.

Eodem anno Indictione II. 5. calend. Aprilis in nocte circa 12. obiit Iohannes huius nominis secundus, Abbas huius monasterij Sponheimensis 9. ante gradus presbyterij sepultus, anno regiminis sui VIII. nondum completo: ætatis vero LXIII. Erat autem homo bonus & humanæ conuersationis, amator pacis & quietis, & quem iurgia & contentiones secularium negotiorum non magnopere delectabant. Veruntamen male præsumtam licentiam Monachorum à regularis obseruantia integritate longe recedentium non compescuit, sed diuisionem reddituum cum pernicioso peculio, vt reperit, permisit.

DE DIETLIBO, MONASTERII HUIUS SPONHEIMENSIS
X. Abbate: qui præfuit annis X. & mensibus VI. & de variis gestis in his
regionibus.

ANN o igitur prænotato Iohanne Abbate huius monasterij mortuo atque sepulto (sicut diximus) conuenerunt fratres ad locum Capitularem 4. calend. Aprilis animo

Adolphus
occumbit,

Sepelitur.

Mala perierunt
qui contra
Adolphum
conspirarunt.

Albertus coronatur.

Filius & filia
Alberti,

Colonienses
annis 7. ex-
communicationi
absoluntur.

Iohannes abbas
miser
mortuus.

& intentione nouum super se constituendi abbatem, inuocataque (vt moris est) gratia Spiritus Sancti, vnanimiter elegerunt in pastorem animarum suarum venerabilem senem, nomine Dietlibum, monachum huius conuentus, quem Gerardus archiepiscopus Moguntinus confirmauit, & per Vicarium suum in Pontificalibus generalis fecit benedicti. Ordinatus autem in abbatem Dietlibus praefuit huic monasterio x. annis, 6. mensibus. Fuit oriundus ex ciuitate Treuirensi, honestis parentibus generatus, qui datus ad literas in pueritia cum aetate non parum discendo profecit. Factus autem senior cum profectu studiorum, cum esset annorum xx. ad cancellariam Henrici episcopi Treuirorum receptus est, in qua per annos aliquot sapienter claruit, & multam in agendis rebus curialibus sapientiam experientia consecutus est. Post haec Iohannes Comes de Sponheim prudentiam viri exploratam habens, in Cancellarium suum secretorumque suorum principum eum asciuit, & eius consiliis, tanquam prudentis & experti, magnopere acqueuit. Postremo cum infirmitate grauissima febrium teneretur, votum religionis vouit Domino & conualuit, & sic monachus sub Iohanne secundo factus est. Quo post triennium mortuo, in eius locum fratrum electione successit. Erat autem vir bonus, pius, & multum in agendis expertus, qui optime intelligens monachis peculium non licere, ita radicitus hoc vitium statim in principio sui regiminis amputauit, vt sociali communitate reuocata, religio huius monasterii in pristinum statum non parua ex parte reducta videretur, quamquam caetera non omnia ad puritatem regularem reformari: propterea quod minoris astringentis ea quae nos ponderamus, eo tempore haberentur.

MCCXCIX.

*Iohannes
Prior 16. de-
ponitur.*

Dietlibus abbas anno regiminis sui primo Iohannem Priorem huius monasterii Sponheimensis xvi. deposuit, propterea quod sanctae reformationi & abdicationi proprietatis videretur aliquantulum esse contrarius. Depositus autem in Prioratu Iohannes patienter tulit, & non diu superuiuens eodem anno in Domino quieuit. Post hunc Dietlibus abbas in Priorem xvii. ordinauit Albertum, sanctae conuersationis monachum, cuius pater fuit Iohannes miles de Bleinich, & mater Helizabeta filia Henrici militis de Sponheim. Erat autem Albertus iste, (qui & Iuanus) homo satis doctus, moribus & conuersatione latis interaus, in oratione & compunctione deuotissimus, qui nunquam consensit prauorum studiis, sed fortiter se semper opposuit, licet parum aliis profecerit. Ordinatus autem Prior omni studio curauit mandatis regulae & abbatis semper obedire, & vitium proprietatis radicitus amputare, ac quantum praeualuit monachos verbo & exemplo ad obleruantiam regulae coarctauit. Imitatorem habuit inter alios praecipuum, sororis suae filium Henricum, qui ei postmodum in Prioratu successit. Ipse praefuit in Prioratu annis 4.

*Bohemundus
ar. biepiscopus
Treuirensis obiit.
Diethericus
de Nassau
archiepiscopus
Treuirensis
obstruitur a
Papa.*

Eodem anno obiit Bohemundus archiepiscopus Treuerensis, 4. idus Nouembris, & in Henrad monasterio Cisterciensis ordinis sepelitur. Iste Bohemundus construxit a fundamentis nouum castellum in Numachien iuxta Tritthenheim. Post quem Diethericus de Nassau, frater Adolphi regis, non electus neque postulatus, in odium Regis Alberti a Bonifacio papa 8. fuit substitutus, ordinatus, & ad Treuirum pro archiepiscopo missus, praefuitque annis ferme 8. Erat autem ex ordine fratrum Praedicatorum, & omnibus diebus Pontificatus sui Alberto regi Romanorum aduersabatur, sed viribus longe inferior nihil aduersus eum potuit. Non rexit vtiliter, & propterea omnium contra Treuirensis odia concitauit.

*Episcopus
Wormatiensis
moriuntur.
Eberwinus
fuit episcopus
Wormatiensis.
Libenavro
caenobium.*

Eodem anno in vigilia S. Iacobi Apostoli obiit Emicho episcopus Wormatiensis, sepultus in maiori ecclesia sua Wormatiensi, in habitu (vt ferunt) monastico. Huic in Episcopatu successit Eberwinus de Cronenberg, & praefuit annis tribus & mensibus 9. qui ad instantiam ciuium suorum consensit, quod 16. de communitate ad consilium senatus admitterentur. Eius temporibus fundatum est monasterium sancti monialium, ordinis fratrum Praedicatorum in Libenav extra muros Wormatienses, non procul a Neuhausen versus meridiem, per quendam ciuem Wormatiensem, dictum Iacob Engelman, & ipse factum confirmauit.

MCCC.

*Comes Wil-
lichus fuit
monachus.*

Hoc anno, qui fuit Dietlibi abbatis secundus, ad religionem venit Willichus frater vxoris Comitis Henrici de Sponheim, vir nobilis, sapiens & multum religiosus, qui audiens bonam famam Dietlibi abbatis, & quod monasterium istud tam diligenter reformare curasset, monachus sub eo factus, eidem in abbatiâ tandem successit, de quo suo loco inferius dicitur.

*Iubilaeum ce-
lebratur.*

Cum eodem anno Bonifacius Papa 8. Iubilaeum Romae instituisset, infinita multitudo

Trithe

MCCCI.

*Clausula no-
stra sit vi-
na.*

Dietlibus abbas anno regiminis sui tertio Inklusorium fororum iuxta cœnobium ad occidentalem plagam, à principio fundationis huius loci per primum Abbatem constructum, & hoc tempore nimia vetustate collapsum, penitus desolavit, destruxit, & lapides deportari fecit, & vineam in eodem loco plantavit: & sic deinceps nil præter nomen loci Inklusorii vsque in præsentem diem remansit. Dicitur enim adhuc ab inclusione fororum quondam ibi habitantium Clausa, & præter nomen vestigium nullum ostendit pristinae suae conditionis, vt cernitur.

MCCCL.

*Sibodo sit e-
piscopus Spi-
rensis.*

Anno Dietlibi abbatis nostri iv. calend. *. obiit Fridericus episcopus Spirensis & in monasterio Vresdal Cisterciensis ordinis sepelitur; cui Sibodo de Lichtenberg in Episcopatu succedens, præfuit Ecclesiae Spirensi annis 12.

*Henricus de
Wirnberg
archiepisco-
pus Colonien-
sis.*

Mortuo Wichboldo Archiepiscopo Coloniensi successit Henricus de Wirnberg huius nominis secundus, & præfuit annis 16. homo plus ad bellum inclinatus quam ad pacem, quippe qui cunctis diebus pontificatus sui cum ciuitate Coloniensi, Comitibus, Principibus, Nobilibus, vicinis, contentiones habuit, & vltra consuetum & debitum grauissimis exactionibus clerum suum & religiosos taxauit.

*Factus Prin-
cipum Al-
berti regi
displicuit.*

Eodem quoque anno Gerardus Archiepiscopus Moguntinus, Dietherus archiepiscopus Treuirënsis, Henricus archiepiscopus Coloniensis & Rudolphus Comes Palatinus Rheni Bauariaeque Dux in vnum coniurantes pacem inter se scedulque perpetuum fecerunt, quod displicuit valde Alberto regi Romanorum: vnde cum magno exercitu inopinante veniens terram præfati Comitis Palatini primum inuasit, qua vastata miserabiliter ad deditionem eum coartauit. Deinde mouens exercitum contra archiepiscopum Moguntinum, inter alia damna & incendia regioni illata, oppidum Bingen, quod ad iurisdictionem ecclesiae Moguntinae pertinebat, obsedit. Moniales cœnobij S. Ruperti, præfati oppido ab alia parte Nahii fluminis proximum, audito regis aduentu omnes fugientes, in Bingen se receperunt, receptis secum priuilegiis, reliquiis, clenodijs, & quicquid pro angustia temporis abducere potuerunt. Veniens ergo ad oppidum Bingen rex Albertus, machinas bellicas & partem exercitus in prædictum cœnobium S. Ruperti locauit, & fecit ex domo Deo famulantium stabulum equorum, cepitque fortiter impugnare oppidum, quod etiam paucis elapsis diebus in suam ditionem accepit. Cernens autem archiepiscopus præfatus se regis potentiae nequaquam posse resistere, veniam ab eo petijt, & gratiam impetrauit, resignatis in manum & potestatem ipsius Regis oppidis Lonstein & Bingen, cum castellis Clop, Ehrenfels & Scharffenstein cum ceteris alijs conditionibus.

*Bingen ab
Alberto re-
ge capitur.*

*Moniales
S. Ruperti in
Bingen se
recipiunt.
Monasteriū
S. Ruperti
spoliatur.*

Interea dum archiepiscopus cum rege in ipso oppido Bingen constitutus de conditionibus pacis tractaret, omnesque qui in monasterio S. Ruperti vltra Nahum mansionem habuerant, oppido iam capto sese in illud contulissent, cœnobio demisso vacuo & omnibus rebus spoliato; duo nequitosi viri, qui præ inopia sequebantur Regis exercitum, præfatum cœnobium S. Ruperti intrarunt, animo & intentione, si quid inuenirent auferendi. Lustratis autem omnibus locis & angulis monasterij diligentissime, nihil inuenirent: omnia enim prius ablata fuerunt per eos, qui locum diebus obsidionis occupauerant. Exuntes ergo claustrum perferunt abantur Ecclesiam, si forte in ea aliquid relictum inuenirent. Erat autem eo tempore in ipsa ecclesia ante introitum chori, qui fuit in inferioribus super terram, non eleuatus (vt modo) ad meridiem versus, claustrum, altare in honore S. Catharinae virginis & martyris consecratum, super quod in muro arcualiter excavato imago beatissimæ Dei genitricis & virginis Mariae satis decenter fuit depicta, coronam habens in capite, in qua erant quatuor lapides Cristalli, muro & coronæ artificialiter infixi, & quintus in pectore ipsius imaginis. Cum ergo fures illi nihil in ecclesia reperissent, vnus eorum, ne omnino vacuus abiret, altare prædictum ascendit, & effodere de corona virginis ipsos cristallos cepit: eni alter increpando dixit: *Quid facis, o miser, desine spoliare matrem misericordiae; per quam, si nobis salus contingere debet, & non per aliam gratiam poterimus inuenire.*

*Miraculum
imaginis
Mariae ibi
factum.*

Cuius increpationem sacrilegus & impius ille contemnens, posteaquam cristallos de corona effoderat quatuor, etiam quintum de pectore sacrae virginis effodere cepit. Mira res accidit: mox vt impius ille sacræ pectus violare præsumsit, imago sudare per totum cepit, quo viso sacrilegus aliquantulum horruit, sed obduratus in malitia à cepto crimine non cessauit. Euulsit ergo de sacro pectore imaginis lapidem, quo auulso mox sanguis late mixtus de ipso vulnere in magna copia sequutus erupit, quo viso infelix ille totus inhorruit, prosiliensque de altare, puluerem in ecclesia collegit, & vulnus imaginis, ne fluere-
ret san-

*Eccle bla-
sphemum.
Imago su-
dare per to-
tum cepit.
Sanguis
late de ma-
gine præ-
fuit.*

Oper
Histor

ret sanguis cum lacte, obstruere cepit. Quanto autem obstruere sacrae virginis pectus vulneratum amplius conabatur, tanto maiori exuperatione lac cum sanguine emanauit. His visis impius ille de ecclesia cursim exiit, & currens ad Nahum fluium, velut amens factus, precipitans semetipsum submersit. At vero socius eius confestim aufugit, qui tamen postea reuersus rei ordinem Magistræ ac monialibus dicti cœnobij narrauit. Superueniens autem Sacerdos quidam, qui eo die ibidem celebrauerat, & videns miraculum tantæ nouitatis, corporale ante imaginem explicuit, & lac cum sanguine profuente collegit. Hunc vero sanguinem cum lacte in vitreo vase conseruatum vsque in præsentem diem in sæpedito cœnobio vidimus, quem etiam manibus proprijs ad petitionem

*Sanguis iste
reueruatur
ibidem.*

- 10 Abbatissæ de veteri vase confractò in vitrum nouum transfosimus. Publico autem confestim miraculo rex Albertus, qui adhuc fuit in oppido Bingen, cum cæteris Principibus ad monasterium S. Ruperti accessit, vidensque tam horrendum facinus obstupuit, & pro restauratione cœnobij in honorem beatæ Virginis multa dona contulit. In memoria vero huius miraculi Capella in honorem Dei genitricis ibidem constructa est, in qua imago super altare, sæpius interea renouata, cernitur.

Pacatis rebus cum archiepiscopo Moguntino, Rex contra archiepiscopum Treuirensis & Coloniensium vterius progrediens, sibi subiugauit vtrumque, & ad gratiam postulandam non sine eorum damnis grauissimis coegit.

MCCCIII.

- 20 Anno Dietlibi abbatis nostri v. obiit Albertus Prior huius monasterij xviij. idus Maij, vir multarum virtutum, qui pro restauratione obseruantia regularis maximam diligentiam fecit, & non parum restaurauit. Post hunc Dietlbus abbas in Priorem huius monasterij xviii. elegit Henricum monachum, filium sororis præfati Alberti, iuuenem quidem in annis, sed moribus & sapientia senem, & præfuit in Prioratu huius cœnobij annis xxix. de quo postea suo loco post Wilhelmum dicemus. Toto tempore quo ipse præfuit Prior, satis bona reformatio fuit, licet ad primam institutionem, qua tempore foundationis exstitit, ad multos annos non pertuenit.

*Albertus
Prior huius
loci obiit,
qui & Ina-
nus.
Henricus fit
Prioris.*

MCCCIV.

- 30 Anno Dietlibi abbatis nostri v. 5. calend. Martij obiit Conradus de Epstein archiepiscopus Moguntinus, cui Petrus de Treuiri natus succedens, præfuit annis xv. homo sagax & industrius, qui multas constitutiones edidit, & ecclesiam Moguntinam satis magnifice rexit.

*Petrus fit
archiepisco-
pus Mogun-
tinus.*

Eodem anno III. Cal. Maij obiit Eberuinus episcopus Wormatiensis, cui Emericus de Cronenberg succedens, præfuit annis ferme x. homo pacificus & deuotus, quem tam populus quam clerus miro venerabatur affectu, missumque ab Apostolico Papa pro episcopo libenter susceperunt.

*Emericus
episcopus
Wormatis-
is.*

MCCCv.

- 40 Anno Dietlibi abbatis nostri vii. in festo commemorationis S. Pauli Apostoli rex Albertus Spira constitutus exequias regis Bohemiæ cum magna pompa in maiori ecclesia celebravit, & inter pulsandum maior campana cecidit, fractisque duabus testudinibus & cadens ad terram in tres partes diuisa fuit.

His temporibus ciues Confluentini contra Dietherum archiepiscopum Treuirensis, domi num suum, contumaciter se erexerunt, obliti fidelitatis & iuramentorum suorum. Vnde commotus archiepiscopus conuocatis in auxilium sui multis Principibus & Nobilibus, quos magnis pecunijs conduxit, Confluentiam obsidione vallauit, qua tandem in deditioem recepta, ciues ad obedientiam coartauit. Pro hac victoria incredibiles pecunias exposuit: vnde pene omnes ecclesiæ redditus & prouentus obligauit, & odium in se tam clericorum quam laicorum & maxime nobilium prouinciæ Treuirensis cõcitauit.

*Confluentia
per archie-
piscopu Tre-
uirensis ca-
pitur.*

MCCCvi.

- 50 Anno Dietlibi abbatis nostri vii. in die beatæ Mariæ virginis, alias purificationis, glacie resoluta maxima ciuitatibus & villis circa Rhenum & Mogonum illata sunt damna. Pons apud Francofordiam fuit confractus, multæ iuxta domus submersæ in diuersis locis fuerunt: Coloniae quoque turres duæ circa Rhenum ea tempestate commotæ ceciderunt, & multi homines vtriusque sexus & ætatis in diuersis locis fuere in Rheno submersi.

*Resoluta gla-
cie magna
fuit inun-
dato aqua-
rum.*

Eodem tempore Iudæi omnes de regno Francorū bonis confiscatis fuerunt expulsi. Eodem quoque anno hospitalarij S. Iohannis Ierosolymitani cum auxilio Troianorum insulam Rhodis cum alijs quinque adiacentibus insulis de manu Turcorum cum

*Insula Rho-
dis per Chri-
stianos ca-
pitur.*

maxima potentia obtinuerunt; per continuos annos quatuor contra eosdem Turcos dimicantes, quousque (vt dictum est) anno præscripto vicerunt.

MCCCVII.

Anno Dietlibi abbatis *ix.* clerus Ecclesiæ Treuirensis Dietherum archiepiscopum suum propter dilapidationem rerum & prouentum ecclesiæ, & alia diuersa contra æquitatem, Romam citari ad examen Apostolici Pontificatus fecerunt; qui priusquam terminus aduenisset, eodem anno *xxviii.* die mensis Nouembris diem clausit extremum, apud Prædicatores suos in ciuitate Treuirensi sepultus, cui Baldeuinus filius comitis de Lutzenburg, & frater Henrici Imperatoris septimi, annum ætatis agens *xxiii.* Clemente Papa quinto cum ipso de minorennitate dispensante, successit, & annis præfuit *xlvi.* mense vno & diebus *xxviii.* vir per omnia magnificus, qui etiam ecclesiam suam satis prouide & vtiliter gubernauit, pacem reformans, debita soluens, & alienata restituens.

Baldeuinus filius archiepiscopi Treuirensis.

Ordo Templariorum delectus.

Eodem anno Clemens Papa *v.* in concilio Viennensi ordinem Templariorum, qui per annos ferme *clxxxiv.* à fundatione sua durauerat, annullauit & destruxit. Impingebatur eis, quod in sua professione Christum abnegarent: quod vtrum verum an falsum sit, non est nostrum iudicare.

MCCCVIII.

Anno Dietlibi abbatis *x.* Albertus rex Romanorum, propterea quod nimium videretur avarus, & Ducatum Sueniæ fratris sui Rodolphi teneret nomine tutoris, quem resignare Iohanni filio ipsius fratris iam adulto non immerito debuisset, sæpiusque ab eo interpellatus, & non aduertens; apud Schaffhausen gladio interemptus est, & post annum in ecclesia Spirensi sepultus.

Albertus rex Romanorum occiditur.

Henricus 7. rex eligitur.

Eodem anno Principes apud Rhensen conuenientes *xxvii.* die mensis Nouembris in regem Romanorum concorditer elegerunt Henricum Comitem de Lutzelburg, fratrem Baldeuini archiepiscopi Treuirensis, quem Aquisgrani cum magna solennitate conducentes in regem consecrari fecerunt, regnauitque annis *v.* Vxorem habuit Margaretham Ducis Brabantia filiam.

Carthusius in Monte.

His temporibus Petrus archiepiscopus Moguntinus monasterium Cartusienum extra muros Moguntinos de nouo construere cepit & dotauit.

Iohannes Scotus obiit.

Eodem anno *6.* idus Nouembris obiit in Colonia Iohannes Scotus sacre Theologiae Doctor, Parisiensis, ordinis Minorum, in conuentu suo ibidem sepultus.

MCCCXI.

Dietlibus abbas huius monasterii moritur.

Dietlibus huius monasterii abbas *x.* obiit in die Michaelis archangeli, sepultus ante gradus Presbyterij, non sine multis fratrum lacrimis. Fuit enim vir bonus & amator fratrum suorum, qui bene præfuit monasterio tam in spiritualibus quam in temporalibus, quia & peculium, quod prædecessores eius indusserant monachis, abstulit, & competenter substantiam temporalium rerum ampliavit. In agendis fuit prouidus & perspicacis ingenij, cuius consilio in arduis causis etiam Comes de Sponheim & vicini nobiles aliquotiens utebantur. Eius autem laudabiliter gesta, quanquam multa fuissent, dubium non sit, scire omnia non potuimus, tum propter veterum negligentiam, tum propter temporis distantiam.

DE WILLICHONE PRIMO, HUIUS MONASTERII SPONHEIMENSIS ABBATE II. QUI PRÆFUIT ANNIS XXVII. MENSIBUS V. & DIEBUS IV.

MORTVO itaque Dietlibo Abbate huius monasterii *x.* atque sepulto, *iiii.* videlicet Calend. Octobris, anno prænotato *mcccix.* indictione *vii.* vacauit Abbatia Sponheimensis ista diebus *4.* Deinde *5.* nonas Octobris conuenientes in vnum fratres huius cœnobij, & inuocata ex more gratia Spiritus Sancti, in abbatem vnanimi consensu elegerunt Willichonem, filium nobilis viri Comitis de Westerburg, fratrem Comitissæ de Sponheim, virum religiosum & deuotissimum, huius monasterij monachum conuentualem, qui ante annos ferme octo sub Dietlibo (sicut supra diximus) ordinem intrauerat. Confirmatus autem & ordinatus per Petrum Archiepiscopum Moguntinum, præfuit huic monasterio satis strenue annis *xxvii.* mensibus quinque, diebus *4.* multaque huic monasterio bona fecit, tam in ædificiis quam prouentibus ampliandis. Hic in pueritia literis traditus, cum ætate discendo satis profecit, & in virum doctum pariter & deuotum euasit. Cum autem ad virilem ætatem peruenisset,

Vita Willichonis abbatis.